

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ  
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ  
ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ, ΒΥΡΩΝΟΣ ΚΑΙ ΥΜΗΤΤΟΥ  
Φορμίωνος 83, 161 21 Καισαριανή. Τηλ. 210-72.24.123 FAX 210-  
72.23.584  
(Internet)<http://www.imkby.gr> (e-mail)[info@imkby.gr](mailto:info@imkby.gr)

Αριθμ. πρωτ. ΦΙ/3/875

ΈΝ ΚΑΙΣΑΡΙΑΝῃ τῇ 22α ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2019

### ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 213

Πρὸς  
τοὺς κ. κ. Ἐκκλησιαστικοὺς Συμβούλους τῶν Ἱερῶν Ναῶν  
τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας

Ἀγαπητοί μου συνεργάτες  
χαίρετε ἐν Κυρίῳ!

Ἡ κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου μας (Αριθμὸς Πράξεως 269/22.11.2019 ἀνάθεση σὲ ἐσᾶς τῆς εὐθύνης τῆς διοικήσεως τοῦ Ἱενοριακοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ καὶ τῆς διαχειρίσεως τῆς περιουσίας αὐτοῦ, γιὰ τὴν τριετία 1.1.2020 - 31.12.2022, καὶ ἡ ἐκ μέρους σας ἀνάληψη τῶν καθηκόντων αὐτῶν, μοῦ ἐπιβάλλουν καθηκόντως, νὰ ἐπικοινωνήσω μαζί σας, σὲ μία προσπάθεια θεμελιώσεως ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ὀρθῶν καὶ ὑγιῶν βάσεων συνεργασίας μεταξύ μας, δηλαδὴ ἀνάμεσα σὲ ἐσᾶς καὶ στὴν Ἱερὰ Μητρόπολη, ἀνάμεσα σὲ ἐσᾶς καὶ τὸν Πρεσβύτερο Πρόεδρο τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου καὶ τοὺς Συνεφημέριους τοῦ στοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ, ἀνάμεσα σὲ ἐσᾶς καὶ τὰ λοιπὰ μέλη τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου καὶ ὅλους τοὺς συνεργάτες τῆς Ἱενορίας.

Ἡ ἁγία Ἐκκλησία μας, τῆς ὁποίας ἀποτελεῖτε ἐκλεκτὰ καὶ συνειδητὰ μέλη, σᾶς ἐπέλεξε μεταξύ πολλῶν ἄλλων ἐγκρίτων

συνενοριτῶν σας καὶ σᾶς ἐμπιστεύθηκε τὶς εὐθύνες τοῦ ἀξιώματος τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβούλου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ σας. Ὁ Μητροπολίτης, ὡς Ἀνωτάτη Ἐκκλησιαστικὴ Ἀρχὴ στὴν ἐκκλησιαστικὴ Ἐπαρχία αὐτὴ σᾶς πρότεινε καὶ τὸ Μητροπολιτικὸ Συμβούλιο σᾶς διόρισε ἤδη στὴν θέσιν αὐτή, ἡ ὁποία εἶναι τιμητικὴ καὶ ἁμισθῆ. Ἦδη παραλαμβάνετε συνημμένα καὶ τὰ ἔγγραφα τῶν διορισμῶν σας ὑπογεγραμμένα ἀπὸ τὸν Μητροπολίτη σας καὶ σφραγισμένα μὲ τὴν σφραγίδα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

Πρέπει νὰ γνωρίζετε ὅτι, ἡ θέσιν αὐτὴ συνεπάγεται τεράστιες εὐθύνες, ἐπειδὴ συνάπτεται μὲ ὅλη τὴν ἐκκλησιαστικὴ διακονία, ἡ ὁποία διεξάγεται στὴν Ἐνορία σας καὶ παράλληλα συνδυάζεται μὲ τὴν χρηστὴ διοίκηση καὶ ἐντιμὴ διαχείριση τῶν πόρων τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ σας καὶ γενικὰ τῆς Ἐνοριακῆς παρουσίας.

Κατ' ἀρχὰς σᾶς συγχαίρω γιὰ τὸν διορισμὸ αὐτό, καὶ ἐπιθυμῶ νὰ σᾶς διαβεβαιώσω γιὰ τὴν ἐμπιστοσύνη, μὲ τὴν ὁποία σᾶς περιβάλλω, καὶ νὰ σᾶς εὐχηθῶ νὰ διανύσετε τὴν θητεία σας μὲ ὑγεία, νὰ ἐργασθεῖτε φιλότιμα καὶ μὲ ζῆλο γιὰ τὴν προαγωγὴ τῆς Ἐνορίας σας σὲ ὅλα τὰ ἐπίπεδα καὶ νὰ ἀναπτύξετε ἐντονὴ δραστηριότητα σὲ ὅλους τοὺς τομεῖς τῆς ἐκκλησιαστικῆς δράσεως, συνεργαζόμενοι ἀρμονικά, ὅπως προαναφέρθηκε τόσο μὲ τὸν Πρεσβύτερο Πρόεδρο τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου καὶ τοὺς Συνεφημερίους τοῦ στοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ, ὅσο, καὶ μὲ τὰ Μέλη τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου καὶ τοὺς λοιποὺς λαϊκοὺς Συνεργάτες τῆς Ἐνορίας. Ἡ εὐλογία τοῦ Θεοῦ εὐχομαι, νὰ σᾶς συνοδεύσει σὲ ὅλα τὰ θεοφιλῆ καὶ ἐντιμα ἔργα σας.

Στὴν συνέχεια ἐπιθυμῶ νὰ σᾶς τονίσω μερικὲς βασικὲς διδασκαλίες γιὰ τὸ πολίτευμα τῆς Ἐκκλησίας μας καὶ νὰ σᾶς ἐνημερώσω, σὲ γενικὲς γραμμές, γιὰ τὰ ἐπὶ μέρους καθήκοντά σας, καθὼς καὶ γιὰ τὰ δικαιώματά σας, συνοψίζοντας ἐν ὀλίγοις κυρίως τὶς ὑποχρεώσεις σας ἀπέναντι τοῦ Μητροπολίτου, τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, τῆς Ἐνορίας καὶ τῆς Πολιτείας, γεγονὸς τὸ ὁποῖο θεωρῶ ἀπαραίτητο καὶ ἀναγκαῖο, ἰδίως γιὰ ὅσους ἀπὸ ἐσᾶς γιὰ πρώτη φορὰ ἐπιστρατεύεσθε στὸ ἔργο αὐτό. Ὡστόσο καὶ ὅσοι ἔχετε προδιατελέσει Ἐκκλησιαστικοὶ Σύμβουλοι, ὠφέλεια θὰ ἀποκομίσετε διαβάζοντας μετὰ προσοχῆς τὴν Ἐγκύκλιό μας αὐτή, οὕτως ὥστε ἢ νὰ ἀποφύγετε, ὅ,τι δὲν ἀποφύγατε κατὰ τὴν προηγουμένη θητεία σας ἢ νὰ ἀνανεώσετε τὸν ζῆλο σας γιὰ τὴν νέα περίοδο. Παρακαλῶ ὅλους ἀνεξαιρέτως, κληρικοὺς καὶ λαϊκοὺς, ἀφοῦ δια-

βάσετε τὴν Ἐγκύκλιό μας αὐτή νὰ τὴν φυλάξετε σὲ ἀσφαλὲς μέρος, καὶ βεβαίως καὶ στὸν οἰκεῖο φάκελλο τοῦ Ἀρχείου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ, οὕτως ὥστε ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ νὰ τὴν συμβουλευέσθε, ἰδίως ὅταν ἀναφύονται ζητήματα συνεργασίας σας μέσα στὸ Συμβούλιο.

#### Α'. Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Σύμφωνα μὲ τὴν διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας μας τὸ σύνολο τῶν βαπτισμένων συγκροτοῦν καὶ ἀνήκουν στὴν Ἐκκλησία. Ἀβάπτιστος δὲν δύναται νὰ ἀποτελεῖ μέλος τῆς Ἐκκλησίας. Διὰ τοῦ μυστηρίου τοῦ ἁγίου Βαπτίσματος ἐντάσσεται ὁ ἄνθρωπος στὴν Ἐκκλησία καὶ ἀποκτᾷ ὅλα τὰ δικαιώματα ποὺ ἔχουν οἱ πιστοί. Τὰ μέλη τῆς Ἐκκλησίας ζοῦν σὲ ἓνα συγκεκριμένο τόπο καὶ σὲ μία συγκεκριμένη ἐποχὴ (ἐν τόπῳ καὶ χρόνῳ), πορεύονται ὁμῶς πρὸς τὰ ἔσχατα μὲ τὴν προσδοκία νὰ εἰσέλθουν στὴν βασιλείου τοῦ Θεοῦ «*ποὺ ἔχει ἐτοιμασθεῖ ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τοῦ κόσμου*»<sup>1</sup>.

Ὅσο χρόνο ζοῦν στὴν γῆ ἀγωνίζονται νὰ τηροῦν τὶς ἐντολές τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ<sup>2</sup>, νὰ ἁγιάζονται κατὰ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ<sup>3</sup> μὲ τὰ ἅγια μυστήρια, νὰ αὐξάνουν καὶ νὰ προοδεύουν στὴν πνευματικὴ ζωὴ μὲ τὴν ἀπόκτηση τῶν ἀρετῶν, κατὰ τὴν ἀποστολικὴν προτροπὴ «*νὰ ἀνέχεσθε μὲ ἀγάπη ὁ ἓνας τὸν ἄλλο καὶ νὰ προσπαθεῖτε νὰ διατηρεῖτε, μὲ τὴν εἰρήνῃ ποὺ σᾶς συνδέει μεταξύ σας, τὴν ἐνότητα ποὺ δίνει τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ*»<sup>4</sup>.

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος χρησιμοποιοῖ παραστατικὲς εἰκόνες γιὰ νὰ περιγράψει τὴν Ἐκκλησία. Ὀνόμασε τὴν Ἐκκλησία:

α'. «*Σῶμα Χριστοῦ*» ποὺ ἔχει κεφαλὴ τὸν Κύριο Ἰησοῦ Χριστὸ καὶ μέλη ὅλους τοὺς βαπτισμένους<sup>5</sup>.

β'. «*Θεοῦ γεώργιον*»<sup>6</sup> στὸ ὁποῖο ὅλοι ἐμεῖς ἐργαζόμαστε γιὰ νὰ καρποφορήσει<sup>7</sup>.

γ'. «*Θεοῦ οἰκοδομή*»<sup>8</sup> ποὺ πρέπει οἱ οἰκοδομοῦντες νὰ κτίζουν

1. «*Τὴν ἡτοιμασμένην ἀπὸ καταβολῆς κόσμου*» (Ματθαίου κε' 34).

2. Ματθαίου κη' 20.

3. Πρὸς Τιμόθεον Α' δ' 3.

4. «*Ἀνεχόμενοι ἀλλήλων ἐν ἀγάπῃ, σπουδάζοντες τηρεῖν τὴν ἐνότητα τοῦ πνεύματος ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης*» (πρὸς Ἐφεσίους δ' 2-3).

5. Πρὸς Κορινθίους ιβ' 12-27.

6. Πρὸς Κορινθίους Α' γ' 9.

7. Πρὸς Κορινθίους Α' 6-8.

8. Πρὸς Κορινθίους Α' γ' 9.

ψυχές αγιασμένες πού νά λάμπουν κοσμημένες μέ τῖς ἀρετές<sup>9</sup>.

δ'. «Ναὸν Θεοῦ»<sup>10</sup>, ἀφοῦ κατοικεῖ μέσα στοὺς βαπτισμένους καὶ ἀνάμεσά τους τὸ ἅγιο Πνεῦμα.

#### Β'. Η ΕΝΟΡΙΑ

Οἱ βαπτισμένοι πού ζοῦν στὰ ὅρια μιᾶς συγκεκριμένης γεωγραφικῆς περιοχῆς συγκροτοῦν τὴν Ἑνορία. Ἑνορία σημαίνει ὅτι κατοικοῦν ἐντὸς τῶν ὁρίων μιᾶς συγκεκριμένης ἐκκλησιαστικῆς περιοχῆς, πού ἔχει κέντρο τὸν Ἱερὸ Ναὸ τῆς Ἐκκλησίας.

Οἱ Ἑνορίες συγκροτοῦν τὴν Μητρόπολη. Οἱ Μητροπόλεις τὴν Τοπικὴ Ἐκκλησία, ὅπως π.χ. σὲ μᾶς τῆς Ἑλλάδος. Οἱ Τοπικὲς Ἐκκλησίες (Πατριαρχεῖα καὶ Αὐτοκέφαλες) τὴν Καθολικὴ Ἐκκλησία.

Ἡ πυραμοειδὴς αὕτὴ κλιμάκωση δὲν τέμνει τὴν Ἐκκλησία σὲ μικρότερα τμήματα. Ἀντιθέτως κάθε ἐκκλησιαστικὴ δομὴ, ὅσο μικρὴ καὶ ὀλιγάριθμη κι ἂν εἶναι ἀποτελεῖ πλήρη καὶ τέλεια Ἐκκλησία μέ ὅλα τὰ γνωρίσματα καὶ τὰ δικαιώματα καὶ τὰ μέλη της μετέχουν στὸ ΕΝΑ ΣΩΜΑ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ.

Ἡ Ἐκκλησία ἔχει ἱεραρχικὴ δομὴ κατὰ τὴν διδασκαλία τοῦ ἀποστόλου Παύλου:

«Γι' αὐτὸ στὴν Ἐκκλησία ὁ Θεὸς τοποθέτησε τὸν καθένα στὴν ὀρισμένη του θέση: πρῶτα ἔρχονται οἱ ἀπόστολοι, σὲ δεύτερη θέση οἱ προφῆτες, σὲ τρίτη οἱ διδάσκαλοι καὶ ἀκολουθοῦν οἱ θαυματουργοί, οἱ θεραπευτές, αὐτοὶ πού παραστέκονται στὶς ἀνάγκες, οἱ διαχειριστές, ὅσοι λαλοῦν διάφορα εἶδη γλωσσῶν. Δὲν εἶναι ὅλοι ἀπόστολοι οὔτε ὅλοι προφῆτες οὔτε ὅλοι διδάσκαλοι. Δὲν εἶναι ὅλοι θαυματουργοί οὔτε ὅλοι θεραπευτές οὔτε ὅλοι λαλοῦν γλώσσες καὶ οὔτε ὅλοι ξέρουν πῶς νὰ τὶς ἐξηγοῦν»<sup>11</sup>.

«Αὐτός (δηλαδὴ ὁ Θεός), σὲ ἄλλους ἔδωσε τὸ χάρισμα τοῦ Ἀποστόλου, σὲ ἄλλους τοῦ Προφήτου, σὲ ἄλλους τοῦ Εὐαγγελιστοῦ καὶ σὲ ἄλλους τοῦ Ποιμένα καὶ Διδασκάλου»<sup>12</sup>.

9. Πρὸς Κορινθίους Α' γ' 10-15.

10. Πρὸς Κορινθίους Α' γ' 16-17.

11. «Καὶ οὓς μὲν ἔθετο ὁ Θεὸς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ πρῶτον ἀποστόλους, δεύτερον προφῆτας, τρίτον διδασκάλους, ἔπειτα δυνάμεις, εἴτα χαρίσματα ἰαμάτων, ἀντιλήψεις, κυβερνήσεις, γένη γλωσσῶν. μὴ πάντες ἀπόστολοι; μὴ πάντες προφῆται; μὴ πάντες διδάσκαλοι; μὴ πάντες δυνάμεις; μὴ πάντες χαρίσματα ἔχουσιν ἰαμάτων; μὴ πάντες γλώσσας λαλοῦσι; μὴ πάντες διερμνεύουσιν;» (πρὸς Κορινθίους Α' ιβ' 28-30).

12. «Καὶ αὐτὸς ἔδωκε τοὺς μὲν ἀποστόλους, τοὺς δὲ προφῆτας, τοὺς δὲ εὐαγγελι-

Ἀπὸ τὴν μαρτυρία τῶν Πράξεων τῶν Ἀποστόλων πληροφοροῦμαστε πῶς ζοῦσαν τὰ μέλη τῆς Ἐκκλησίας κατὰ τὴν ἐποχὴ τῶν ἁγίων Ἀποστόλων

«Ὅλοι οἱ πιστοὶ ζοῦσαν σὲ ἓνα τόπο καὶ εἶχαν τὰ πάντα κοινά· πουλοῦσαν ἀκόμη καὶ τὰ κτήματα καὶ τὰ ὑπάρχοντά τους, καὶ μοίραζαν τὰ χρήματα σὲ ὅλους, ἀνάλογα μὲ τὶς ἀνάγκες τοῦ καθενός. Κάθε ἡμέρα συγκεντρώνονταν μὲ ὁμοψυχία στὸν ναό, τελοῦσαν τὴν θεία Εὐχαριστία σὲ σπίτια, τρώγοντας τὴν τροφὴν τους γεμάτοι χαρὰ καὶ μὲ ἀπλότητα στὴν καρδιά. Δοξολογοῦσαν τὸν Θεό, καὶ ὅλος ὁ λαὸς τοὺς ἐκτιμοῦσε. Καὶ ὁ Κύριος πρόσθετε κάθε ἡμέρα στὴν Ἐκκλησία αὐτοὺς ποὺ σῶζονταν»<sup>13</sup>.

Σύμφωνα μὲ τὴν περικοπὴ ἡ ζωὴ τους περιστρεφόταν σὲ τρεῖς ἄξονες.

Πρῶτον· στὴν προσευχὴ καὶ στὴν λατρεία τοῦ Θεοῦ, ποὺ ἔχει κέντρο τῆς τὴν τέλεση τῆς θείας Εὐχαριστίας καὶ τὴν μετάληψη τοῦ ἁγίου Σώματος καὶ τοῦ τιμίου Αἵματος τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Δεύτερον· στὴν διδασκαλία, τὴν μελέτη καὶ τὴν ἀκρόαση τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ.

Τρίτον· στὴν ἀλληλεγγύη καὶ φιλαδελφία, ποὺ ἐκφραζόταν μὲ τὴν κοινοκτημοσύνη.

Αὐτὸς ὁ ἀποστολοπαράδοτος τρόπος ζωῆς συνεχίζεται μέχρι σήμερα σὲ ὅλες τὶς κοινότητες τῶν βαπτισμένων δηλαδὴ τὶς Ἐνορίες.

## Γ'. Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ

Ὁ Ἐπίσκοπος εἶναι ἡ Προϊσταμένη Ἀρχὴ τῶν Ἐνοριῶν καὶ τῶν ἀνθρώπων, οἱ ὅποιοι διακονοῦν σὲ αὐτές. Αὐτὸ ἀπορρέει ἀπὸ τὸν Κανονικὸ Πολίτευμα τῆς Ἐκκλησίας, τὸ ὁποῖο εἶναι Ἐπισκοποκεντρικὸ καὶ θεμελιώνεται ἐπὶ τῆς πνευματικῆς σχέσεως καὶ ἐξαρτήσεως

στάς, τοὺς δὲ ποιμένας καὶ διδασκάλους» (πρὸς Ἐφεσίους δ' 11).

13. «Πάντες δὲ οἱ πιστεύσαντες ἦσαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ καὶ εἶχον ἅπαντα κοινά, καὶ τὰ κτήματα καὶ τὰς ὑπάρξεις ἐπίπρασκον καὶ διεμέριζον αὐτὰ πᾶσι καθότι ἂν τις χρεῖαν εἶχε· καθ' ἡμέραν τε προσκαρτεροῦντες ὁμοθυμαδὸν ἐν τῷ ἱερῷ, κλῶντές τε κατ' οἶκον ἄρτον, μετελάμβανον τροφῆς ἐν ἀγαλλιάσει καὶ ἀφελότητι καρδίας, αἰνοῦντες τὸν Θεὸν καὶ ἔχοντες χάριν πρὸς ὅλον τὸν λαόν. ὁ δὲ Κύριος προσετίθει τοὺς σωζομένους καθ' ἡμέραν τῇ ἐκκλησίᾳ» (Πράξεων β' 44-47).

Κλήρου καὶ Λαοῦ ἀπὸ τὸν Ἐπίσκοπο. Γι' αὐτὸ εἶναι ἀνάγκη νὰ κατανοήσετε, ὅτι ὁ Ἐπίσκοπός σας δὲν εἶναι ἀπλῶς ὁ διοικητικός Προϊστάμενός σας, ἀλλὰ ἓνας στοργικὸς Πνευματικὸς Πατέρας, Ποιμένας καὶ Διδάσκαλος στὸν ὅποιο ἔχει ἀνατεθεῖ ἀπὸ τὸν Θεό, μὲ τὴν ἐκλογή του, ἡ ἐπιμέλεια τῶν ψυχῶν τῶν πιστῶν. Μὲ αὐτὸ τὸν τρόπο ὀφείλετε νὰ βλέπετε, τὸν Ἐπίσκοπό σας, νὰ ὑπακούετε στὶς ἐντολές του, νὰ μὴ ἀσεβεῖτε σὲ αὐτὸν καὶ νὰ μὴ δυσανασχετεῖτε, ὅταν ἐκεῖνος προσπαθεῖ νὰ διορθώσει τὰ ἐνίστε κακῶς κείμενα.

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος συνιστᾷ στοὺς πιστοὺς νὰ σέβονται, νὰ ὑπακούουν, νὰ ἀγαποῦν καὶ νὰ ἐκτιμοῦν τοὺς Ποιμένες τους, ποὺ ἐπιμελοῦνται τὶς ψυχές τους:

*«Νὰ θυμάστε τοὺς ἐκκλησιαστικούς ἡγέτες σας, ποὺ σᾶς μετέδωσαν τὸν λόγο τοῦ Θεοῦ»<sup>14</sup>.*

*«Νὰ ἀκολουθεῖτε πιστὰ καὶ νὰ ὑπακούετε τοὺς ἐκκλησιαστικούς ἡγέτες σας. Γιατὶ αὐτοὶ ἀγρυπνοῦν γιὰ τὴν σωτηρία σας, ἐπειδὴ θὰ δώσουν λόγο στὸν Θεό. Ἐτσι ἡ μέριμνά τους θὰ γίνεται μὲ χαρά, καὶ ὄχι μὲ στενοχώρια, πράγμα ποὺ δὲν σᾶς συμφέρει»<sup>15</sup>.*

Γράφει ἐπίσης ὁ ἅγιος Ἰγνάτιος ὁ θεοφόρος γιὰ τὸν Ἐπίσκοπο καὶ τὴν πνευματικὴ ἐξουσία του:

*«Βλέποντας τὸν Ἐπίσκοπό σας γνώρισα ὅτι οὔτε ἀπὸ τὸ ἑαυτοῦ οὔτε ἀπὸ ἀνθρώπους ἀπόκτησε τὴν διακονία ποὺ ἀνήκει στὸ σύνολο, καὶ οὔτε ἀπὸ κενοδοξία, ἀλλὰ μέσα στὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ»<sup>16</sup>.*

Αὐτὲς οἱ προτροπὲς διαλαμβάνονται στὴν ὑπ' ἀριθμὸν 2686 (381/167) 25.1.2000 Ἐγκύκλιο τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἡ ὁποία ἀπεστάλη στὸν Κλῆρο καὶ τὸν Λαὸ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας κατὰ τὴν ἐγκατάστασή μου σὲ αὐτὴ καὶ τῆς ὁποίας ἐπισυνάπτουμε ἀντίγραφο.

14. Μνημονεύετε τῶν ἡγουμένων ὑμῶν, οἵτινες ἐλάλησαν ὑμῖν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ (πρὸς Ἑβραίους ιγ' 7).

15. «Πείθεσθε τοῖς ἡγουμένοις ὑμῶν καὶ ὑπείκετε· αὐτοὶ γὰρ ἀγρυπνοῦσιν ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν ὡς λόγον ἀποδώσοντες· ἵνα μετὰ χαρᾶς τοῦτο ποιῶσι καὶ μὴ στενάζοντες· ἀλυσιτελὲς γὰρ ὑμῖν τοῦτο» (πρὸς Ἑβραίους ιγ' 17).

16. «Θεασάμενος ὑμῶν τὸν Ἐπίσκοπον, ἔγνων ὅτι οὐκ ἀφ' ἑαυτοῦ, οὐδὲ δι' ἀνθρώπων ἠξιώθη τὴν διακονίαν τὴν εἰς τὸ κοινὸν ἀνήκουσαν ἐγχειρισθῆναι, οὐδὲ κατὰ κενοδοξίαν, ἀλλ' ἐν ἀγάπῃ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ Πατρὸς» (πρὸς Φιλαδελφεῖς § 1 Β.Ε.Π.Ε.Σ τ. 2 σελ. 306).

## Δ'. ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΤΗΝ ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ

Γιὰ τὶς σχέσεις τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου μὲ τὴν Ἱερὰ Μητρόπολη πρέπει νὰ γνωρίζετε ὅτι:

1. Ἡ Ἱερὰ Μητρόπολη εἶναι ἡ Ἐποπτεύουσα Ἀρχὴ τῶν Ἐνοριῶν. Ὅλες οἱ ἀποφάσεις τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου εἶναι ἔγκυρες καὶ ἐφαρμόζονται, ἐφ' ὅσον προηγουμένως ἐγκριθοῦν εἴτε ἀπευθείας ἀπὸ τὸν Μητροπολίτην εἴτε ἀπὸ τὸ Μητροπολιτικὸ Συμβούλιο. Γι' αὐτὸ κάθε ἀπόφαση ἀποστέλλεται μὲ ἀναφορὰ τοῦ Προέδρου σὲ ἀντίγραφο πρὸς τὸν Μητροπολίτην καὶ ἀναμένεται ἡ ἐγκρισὴ της γιὰ νὰ ἐφαρμοσθεῖ. Κάθε ἄλλη διαδικασία ἐκτὸς αὐτῆς εἶναι καὶ παράνομη καὶ ἀντικανονικὴ, καὶ συνιστᾷ παρανομία καὶ αὐθαιρεσία.

2. Ἡ πειθαρχία καὶ ἡ ὑπακοὴ ὅλων στὶς ἐντολὰς τοῦ Μητροπολίτου εἶναι καθῆκον ἀπαράβατο. Ἡ ἐσκεμμένη παράβαση αὐτῶν ἀπὸ τὸν Ἐκκλησιαστικὸ Σύμβουλο συνεπάγεται τὴν ἀπόλυση αὐτοῦ. Εὐελπιστοῦμε, ὅτι δὲν θὰ χρησιμοποιηθεῖ τὸ μέτρο αὐτό, διότι ὅλοι, κατὰ κανόνα, οἱ Ἐκκλησιαστικοὶ Σύμβουλοι εἴσθε ἄνθρωποι σεμνοί, φιλότιμοι καὶ πειθαρχικοί. Ὅποιος ἔχει κάποιο παράπονο ἢ κάποια ἀπορία ἢ καὶ διαφορετικὴ ἄποψη γιὰ κάποια ἀπόφαση τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, δύναται καὶ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ προσέρχεται στοὺς ἀρμόδιους παράγοντας καὶ νὰ ζητεῖ διευκρινίσεις καὶ ἐξηγήσεις μὲ εὐπρέπεια, σεβασμὸ καὶ ἀξιοπρέπεια.

3. Ἐνίστε παρατηρεῖται τὸ φαινόμενο ἐνσυνείδητης παραβάσεως, ἐκ μέρους εὐτυχῶς ἐλαχίστων, σαφῶν ἐντολῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, εἴτε δῆθεν πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ, εἴτε καὶ ἐκ στείρας ἀντιδράσεως πρὸς κάποιο μέτρο, τὸ ὁποῖο ἔχει υἱοθετηθεῖ καὶ προβληθεῖ ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Μητρόπολη. Εἶναι περιττὸ νὰ πῶ, ὅτι μία τέτοια τακτικὴ δὲν δύναται νὰ γίνῃ ἀποδεκτὴ, διότι συνιστᾷ ὅχι μόνο ἀνυπακοὴ καὶ ἀπειθεία, ἀλλὰ καὶ ἔλλειψη ἐμπιστοσύνης πρὸς τὴν Ἱερὰ Μητρόπολη.

4. Κατὰ συνέπεια δὲν πρέπει νὰ ἐπιτρέψετε ποτὲ στὸν ἑαυτὸ σας νὰ πιστέψῃ, ὅτι ἡ Ἐνορία στὴν ὁποία ὑπηρετεῖτε, εἶναι ἀνεξάρτητη ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Μητρόπολη, ἢ, τὸ χειρότερο, ὅτι Ἐνορία καὶ Ἱερὰ Μητρόπολη βρίσκονται σὲ σχέση ἀντιπαλότητος. Τὸ ἔργο τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ἑνιαῖο, καὶ ἡ Κεφαλὴ καὶ ἡ Ἀρχὴ αὐτοῦ ἐκπορεύεται ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Μητρόπολη, ἐνῶ κάθε Ἐνορία εἶναι προέκταση τῆς

Ἱερᾶς Μητροπόλεως. Ἐὰν δὲν ὑπάρξει Μητροπολίτης καὶ Μητρόπολη, οὔτε Ἐφημέριος καὶ Ἐνορία μπορεῖ νὰ ὑπάρξει. Ἡ Ἱερὰ Μητρόπολη συντονίζει, προστατεύει καὶ καθοδηγεῖ τὶς Ἐνορίες. Καὶ οἱ Ἐνορίες ὑποστηρίζουν, σέβονται καὶ συνεργάζονται μὲ τὴν Ἱερὰ Μητρόπολη.

5. Ἡ ἐποπτεία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως σὲ κάθε Ἐνορία ἐκφράζεται μὲ περιοδικούς ἐλέγχους τῆς διαχειρίσεως καὶ τῆς διοικήσεως μὲ τὴν ἐπίβλεψη γιὰ τὴν τήρηση τῶν ὁδηγιῶν καὶ τῶν Νόμων, διόρθωση ἢ ἀπόρριψη τῶν ἀποφάσεων τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Συμβουλίων, οἱ ὁποῖες ὑποβάλλονται σὲ αὐτή. Ἐπίσης καὶ μὲ τὴν πειθαρχικὴ διαδικασία.

6. Οἱ Ἐνορίες ἔχουν ὠρισμένες οἰκονομικὲς ὑποχρεώσεις πρὸς τὴν Ἱερὰ Μητρόπολη. Ὑποχρεοῦνται δηλαδὴ βάσει ἐντολῶν Νόμου νὰ καταβάλλουν τακτικὰ ἓνα ποσοστὸ ἐπὶ τῶν εἰσπράξεων τοῦ Ναοῦ, τὸ ὁποῖο εἶναι 7% ὑπὲρ τοῦ Μητροπολιτικοῦ Γραφείου, 2% ὑπὲρ τοῦ Μητροπολιτικοῦ Μεγάρου. Τὰ ποσοστὰ ὑπολογίζονται ἐπὶ τῶν προϋπολογισθέντων ποσῶν. Μὲ τὰ ἔσοδα αὐτὰ συντηροῦνται ἀφ' ἑνὸς τὰ οἰκήματα τῶν Γραφείων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας καὶ τοῦ Μητροπολιτικοῦ Οἴκου καὶ ἀφ' ἑτέρου καλύπτονται οἱ δαπάνες τῆς διοικήσεως καὶ ὑποστηρίξεως τῆς πνευματικῆς διακονίας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας. Ἐπίσης 2% ὑπὲρ τῆς κινήσεως τῶν αὐτοκινήτων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως ποὺ ὑπολογίζεται ἐπὶ τῶν πραγματοποιηθέντων ἐσόδων. Οἱ εἰσφορὲς αὐτὲς κατατίθενται ἀνὰ τριμηνίαν ὑπὸ τοῦ Ταμίου ἐκάστου Ἱεροῦ Ναοῦ στὸν Ταμία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως καὶ ἐκδίδεται ἡ σχετικὴ ἀπόδειξη. Ἡ καθυστέρηση τῆς καταβολῆς τῶν ποσοστῶν αὐτῶν, καὶ ιδίως ὅταν αὐτὴ γίνεται ἐκ προθέσεως, συνιστᾷ λόγο ἀπολύσεως τοῦ ὑπεύθυνου Ταμία τῆς Ἐνορίας. Περιττὸ καὶ ἐδῶ νὰ τονίσω, ὅτι κάθε καθυστέρηση δημιουργεῖ σοβαρὸ πρόβλημα λειτουργικότητας στὴν Ἱερὰ Μητρόπολη.

7. Ἐπίσης παρακαλῶ, νὰ γνωρίζετε, ὅτι ἐκτὸς τῶν ποσοστῶν αὐτῶν, ἐκάστη Ἐνορία ἀναγράφει στὸν ἐτήσιο Προϋπολογισμό της καὶ ὠρισμένα ποσά, ὑπὸ μορφὴ ἐκτάκτων καὶ ἐφ' ἅπαξ εἰσφορῶν ὑπὲρ τῶν ἱεραποστολικῶν, κοινωνικῶν καὶ φιλανθρωπικῶν σκοπῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως. Ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ ἐπιθυμῶ νὰ τονίσω μὲ σαφήνεια:

α'. Ἀπὸ τὰ χρήματα αὐτά, καθὼς καὶ ἀπὸ τὰ προηγούμενα τῆς παραγράφου 6 τῆς παρούσης Ἐγκυκλίου, ὁ Μητροπολίτης δὲν εἰσπράττει γιὰ τὸν ἑαυτό του οὔτε ἓνα λεπτὸ τοῦ Εὐρώ. Δὲν εἶναι «*γιὰ τὸν Δεσπότη*» τὰ χρήματα αὐτά, ὅπως μερικοὶ νομίζουν. Εἶναι γιὰ τὴν ποικίλη διακονία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως στὸ Ταμεῖο τῆς ὁποίας καὶ εἰσέρχονται.

β'. Μὲ τὰ χρήματα αὐτὰ ἡ Ἱερὰ Μητρόπολη ὀργανώνει τὸ ἱεραποστολικὸ ἔργο της, τὶς δραστηριότητες τῆς νεολαίας, ἐκδίδει φυλλάδια, ὀργανώνει συνάξεις καὶ ἄλλες ἐκδηλώσεις καὶ γενικῶς δίνει τὴν μαρτυρία τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ στὸν κόσμον. Ὅλες αὐτὲς οἱ δραστηριότητες τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως θὰ χωλαίνουν, ἐὰν οἱ Ἑνορίες δὲν καταβάλλουν ἐγκαίρως τὶς εἰσφορὲς αὐτές. Ὑποθέτω, ὅτι ἀντιλαμβάνεσθε, ὅτι κάθε ἐμπόδιο στὸν τομέα αὐτὸ προερχόμενο ἀπὸ σᾶς, ἔχει πελώριες συνέπειες, διότι δυσκολεύει τὸ πνευματικὸ ἔργο τῆς Τοπικῆς Ἐκκλησίας μας σὲ διάφορους τομεῖς, τὸ ὁποῖο γνωρίζετε καὶ γιὰ τὸ ὁποῖο δικαιοῦσθε ὄχι μόνον νὰ καυχᾶσθε, ἀλλὰ καὶ νὰ τὸ θεωρεῖτε δικό σας.

8. Ὑπενθυμίζω ὅτι, σύμφωνα μὲ τὸν Νόμο, οὐδένα ἔργο ἐκτελεῖται στὴν Ἑνορία καὶ οὐδὲν εἶδος ἐσωτερικῆς καὶ ἐξωτερικῆς διακοσμήσεως τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ δὲν παραγγέλλεται καὶ δὲν τοποθετεῖται σὲ αὐτόν, ἄνευ προηγούμενης ἐγκρίσεως τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου. Στὴν διαδικασία αὐτὴ ὑπάγονται ἡ εἰκονογράφηση, τὰ ξυλόγλυπτα, οἱ πολυέλαιοι, τὰ μανουάλια, τὰ καθίσματα, τὰ λάβαρα, τὰ ἱερὰ σκεύη, τὰ χρυσοκέντητα, οἱ καμπάνες, τὰ ὥρολόγια τῶν κωδωνοστασίων κλπ. Ὅλα αὐτὰ ὑπάγονται στὴν περιγραφεῖσα διαδικασία, ἀνεξάρτητα τοῦ ἐὰν τὰ χρήματα προέρχονται ἀπὸ τὸ ταμεῖο τοῦ Ναοῦ, ἀπὸ τὴν Ἑρανικὴ Ἐπιτροπὴ ἢ ἀπ' εὐθείας ἀπὸ κάποιο δωρητή.

9. Γιὰ τὰ πιὸ πάνω μποροῦν ἀσφαλῶς νὰ σᾶς κατατοπίσουν καὶ οἱ Πανοσιολογιώτατοι καὶ Αἰδεσιμολογιώτατοι Πρόεδροι τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Συμβουλίων, μὲ τοὺς ὁποίους θὰ συνεργασθεῖτε. Αὐτοὶ γνωρίζουν καλῶς καὶ λεπτομερῶς ὅλα τὰ περιγραφόμενα στὸ κεφάλαιο αὐτὸ καὶ πιστεύω, ὅτι θὰ σᾶς ἐξηγήσουν καὶ προφορικὰ κάθε σημεῖο, τὸ ὁποῖο χρήζει διευκρινίσεως.

Ε'. ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕΤΑ ΤΟΥ ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΥ  
ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

1. Πρόεδρος τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου ὀρίζεται ἀπὸ τὸν Μητροπολίτη, ἓνας Πρεσβύτερος ἀπὸ τοὺς διακονοῦντες στὸν Ἱερὸ Ναὸ Ἐφημερίους. Κατὰ τὴν ὀρθόδοξο θεολογία μας ὁ Πρεσβύτερος εἶναι ἐκπρόσωπος τοῦ Ἐπισκόπου στὴν Ἑνορία του. Ὡς Πρόεδρος δὲ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου διοικεῖ τὴν Ἑνορία μαζί σας, ἐν ὀνόματι πάντοτε τοῦ Ἐπισκόπου, χωρὶς τάσεις ἀπεξαρτήσεως καὶ αὐτονομίας. Οἱ Πρεσβύτεροι εἶναι συνηρμωσμένοι πρὸς τὸν Ἐπίσκοπό τους «ὡς χορδαὶ τῇ κιθάρα»<sup>17</sup>, κατὰ τὴν γνωστὴ ρήση τοῦ ἁγίου Ἰγνατίου Ἐπισκόπου Ἀντιοχείας τοῦ θεοφόρου.

2. Ὁ Πρεσβύτερος Πρόεδρος τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου συγκαλεῖ σὲ Συνεδρίαση τὸ Συμβούλιο, προεδρεύει αὐτοῦ, συντάσσει τὴν Ἡμερησία Διάταξη τῶν πρὸς συζήτηση θεμάτων καὶ διευθύνει τὶς ἐργασίες αὐτοῦ. Ὅλοι ὀφείλουν νὰ τὸν σέβονται καὶ νὰ τὸν τιμοῦν.

3. Δὲν εἶναι νόμιμος ἡ Συνεδρίαση τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου, ἐὰν δὲν τὴν συγκαλέσει ὁ Πρεσβύτερος Πρόεδρος ἢ ἐὰν δὲν παρίσταται σὲ αὐτή. Μοναδικὴ ἐξαίρεση τοῦ κανόνος αὐτοῦ εἶναι, ὅταν ὁ ἴδιος ὁ Πρεσβύτερος Πρόεδρος θέλει νὰ ἀπουσιάσει καὶ ἐγκρίνει τὴν ἐν ἀπουσία του Συνεδρίαση, ὅποτε, στὴν περίπτωσιν αὐτή, τὸν ἀναπληρώνει ὁ Ἀντιπρόεδρος καὶ ἡ Συνεδρίαση εἶναι νόμιμος ἐφ' ὅσον παρίστανται τουλάχιστον τρεῖς μέλη.

Ἰδιαιτέρως γιὰ τὴν πρόσληψη τῶν Ἱεροψαλτῶν καὶ τῶν Νεωκόρων ἡ ἀπόφασις τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου εἶναι νόμιμη, ὅταν στὴν συνεδρίαση παρίσταται καὶ ὁ Πρόεδρος.

4. Οἱ κ. κ. Σύμβουλοι οὐδὲν ἀπολύτως δικαίωμα ἔχουν ἐπὶ τῶν Ἐφημερίων, δηλαδὴ νὰ τοὺς ἐλέγχουν, νὰ τοὺς διατάζουν ἢ νὰ τοὺς ἐπιβάλλουν κάποια συγκεκριμένη ἐνέργεια ἢ νὰ τοὺς ὑποδεικνύουν κάποια παράλειψη. Οἱ Ἐφημέριοι ἀναφέρονται στὸν Μητροπολίτη τους, ὁ ὁποῖος εἶναι καὶ ὁ μόνος ἀρμόδιος νὰ ἐλέγχει αὐτούς. Ἐὰν οἱ Ἐπίτροποι ἔχουν κάποιο παράπονο ἀπὸ τοὺς Ἐφημέριους, ὀφείλουν νὰ τὸ ἀναφέρουν στὸν Μητροπολίτη καὶ αὐτὸς ἐπιλαμβάνεται γιὰ νὰ τὸ ἐπιλύσει.

17. Πρὸς Φιλαδελφεῖς § 1 ΒΕΠΕΣ τ. 2 σελ. 306.

Ἐνίοτε ὠρισμένοι Σύμβουλοι νομίζουν ὅτι ἔχουν δικαίωμα νὰ διατάζουν τὸν Ἐφημέριο Πρόεδρο ἢ νὰ ἀποφασίζουν αὐτοὶ μόνοι χωρὶς τὴν γνώμη του. Αὐτὸ συνιστᾷ αὐθαιρεσία. Οὔτε ὁ Πρόεδρος Πρεσβύτερος μόνος του δικαιούται νὰ ἀποφασίζει γιὰ θέματα, τὰ ὁποῖα ἀνάγονται στὴν ἀρμοδιότητα τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου περιφρονώντας ἔτσι τοὺς λαϊκοὺς συνεργάτες του, μέλη τοῦ Συμβουλίου, ἀλλὰ οὔτε καὶ τὰ λαϊκὰ μέλη ἔχουν τὸ δικαίωμα μόνα τους, καὶ χωρὶς τὸν Πρεσβύτερο Πρόεδρό τους, νὰ λαμβάνουν ἀποφάσεις, καὶ ἔτι πλέον νὰ ἐκτελοῦν αὐτές, χωρὶς τὴν ἔγκριση τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

5. Ἀσέβεια ἢ ἀνυπακοὴ πρὸς τὸν Πρεσβύτερο Πρόεδρο συνιστᾷ παράπτωμα, ἐπισῦρον ποινές, ἕως καὶ τῆς ἀπολύσεως. Οἱ κ. κ. Σύμβουλοι ὀφείλουν νὰ συνεργάζονται μὲν στενὰ μὲ τὸν Πρεσβύτερο Πρόεδρο τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου, ἀλλὰ ὑποχρεοῦνται νὰ διατηροῦν ἀγαθὲς σχέσεις καὶ μὲ τοὺς ὑπόλοιπους Ἐφημέριους, οἱ ὁποῖοι, χωρὶς βεβαίως νὰ εἶναι μέλη τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου, δὲν παύουν νὰ ἔχουν λόγο γιὰ τὰ θέματα τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ. Ὅπου κυριαρχεῖ ἡ ἀγάπη καὶ ἡ συνεργασία, ἐκεῖ ποτὲ δὲν δημιουργοῦνται προβλήματα.

6. Οἱ κ. κ. Σύμβουλοι, ὀφείλοντες τὴν ἀνωτέρω τιμὴ καὶ σεβασμὸ πρὸς τοὺς Ἐφημέριους τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τους, δικαιοῦνται καὶ αὐτοὶ νὰ ἀπολαμβάνουν τῆς ἀγάπης καὶ τιμῆς τους. Ὁ καλὸς Πρεσβύτερος ποτὲ δὲν παραλείπει νὰ τιμᾷ τοὺς ἄμεσους συνεργάτες του, ὅπως εἶναι τὰ μέλη τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου. Γιὰ τοῦτο ἐπιβάλλεται μεταξὺ Πρεσβυτέρου Προέδρου καὶ Συμβούλων νὰ ὑπάρχουν πνευματικοὶ δεσμοί, ἐρειδόμενοι ἐπὶ τῆς πνευματικῆς σχέσεως Ποιμένα καὶ Ποιμνίου. Ὅπου αὐτὸ ὑπάρχει, ἐκεῖ ἀπουσιάζουν προβλήματα σχέσεων μεταξύ τους.

7. Οἱ αὐθαίρετες πρωτοβουλίες, τὶς ὁποῖες τυχὸν ἀναλαμβάνουν μερικοὶ Σύμβουλοι, ἄνευ γνώσεως τοῦ Πρεσβυτέρου Προέδρου, συνεπάγονται τὸν κίνδυνο, ἐὰν καταγγελθοῦν καὶ γνωσθοῦν στὴν Ἱερὰ Μητρόπολη, νὰ καταστήσουν πρῶτο ὑπεύθυνο τὸν Πρεσβύτερο Πρόεδρο. Βεβαίως εἶναι ὅλοι συνυπεύθυνοι γιὰ τοῦτο καὶ τὰ ποσά, τὰ ὁποῖα διατίθενται μὲ τὴν ἀνωτέρω μέθοδο κινδυνεύει νὰ τὰ πληρώσει ὁ Πρεσβύτερος Πρόεδρος ἢ καὶ ὅλοι μαζί οἱ κ. κ. Σύμβουλοι, ὅπως στὸ ἰδιαίτερο κεφάλαιο θέλουμε ἐκθέσει.

ΣΤ'. ΣΥΝΘΕΣΙΣ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΥ  
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

1. Τὸ Ἐκκλησιαστικὸ Συμβούλιο ἔχει, ὅπως εἶπαμε πιὸ πάνω, Πρόεδρο ἓνα ἀπὸ τοὺς διακονοῦντες στὸν Ἱερὸ Ναὸ Ἐφημερίους, τὸν ὁποῖο ὀρίζει ὁ Μητροπολίτης καὶ τέσσερα λαϊκὰ μέλη ἄνδρες καὶ γυναῖκες. Κατὰ τὴν πρώτη, μετὰ τὸν διορισμὸ τῶν λαϊκῶν μελῶν, συνεδρίαση τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου σας θὰ ἐκλέξετε μεταξύ σας τὸν Ἀντιπρόεδρο, τὸν Ταμία καὶ τὸν Γραμματέα. Ἐκαστος ἔχει ἰδιαίτερα καθήκοντα. Ὁ Ἀντιπρόεδρος ἀναπληρώνει τὸν Πρόεδρο κωλυόμενο, ἀλλὰ βάσει τῶν ὅσων γράφηκαν πιὸ πάνω στὴν ἐνότητα Ε3. Ὁ Ταμίας τηρεῖ τὰ λογιστικὰ καὶ τὰ ἄλλα βιβλία διαχειρίσεως. Ἐνεργεῖ τὶς εἰσπράξεις μὲ διπλότυπα ἀποδείξεων καὶ γιὰ κάθε πληρωμὴ πρέπει νὰ ἔχει τὴν ἐντολὴ τοῦ Πρεσβυτέρου Προέδρου. Ὅλες οἱ πληρωμὲς πρέπει ἀπαραίτητα νὰ προβλέπονται ἀπὸ τὸν Προϋπολογισμό, ὁ ὁποῖος ὑποβάλλεται στὴν Ἱερὰ Μητρόπολη καὶ ἐγκρίνεται ἢ διαμορφώνεται κατ' ἔτος. Δὲν ἐπιτρέπονται ὑπερβάσεις. Ἐὰν παρὰ ταῦτα πραγματοποιηθοῦν ὑπερβάσεις πρέπει νὰ ζητηθεῖ ἀπὸ τὸ Μητροπολιτικὸ Συμβούλιο, νὰ ἐγκριθοῦν γιὰ νὰ νομιμοποιηθοῦν. Ὁ Ἀπολογισμὸς ἐπίσης ὑποβάλλεται στὴν Ἱερὰ Μητρόπολη πρὸς ἐγκριση, μὲ ὅλα τὰ παραστατικὰ στοιχεῖα, τὰ ὁποῖα δικαιολογοῦν τὶς δαπάνες. Γιὰ τὴν σύνταξιν τοῦ Προϋπολογισμοῦ καὶ Ἀπολογισμοῦ διαλαμβάνει ἡ ὑπ' ἀριθμὸν 207(Φ.1/3/786) 25-10-2019 Ἐγκύκλιός μας.

Ὁ Πρεσβύτερος Πρόεδρος καὶ τὰ ἄλλα μέλη τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου δικαιοῦνται νὰ ἐνημερώνονται, ὡσάκις ἐπιθυμοῦν, γιὰ τὴν πορεία τῶν οἰκονομικῶν τοῦ Ναοῦ. Τὸ Ταμεῖο δὲν εἶναι τιμᾶριο τοῦ Ταμίας. Ἐνίστε οἱ Ταμίες κάνουν κατάχρησιν τῆς θέσεώς τους καὶ διαχειρίζονται αὐτοὶ μόνοι τους τὰ χρήματα τῆς Ἐνορίας, ἀπαξιοῦντες νὰ ἐνημερώνουν τοὺς ἄλλους ἢ νὰ λαμβάνουν ἐντολὴ ἀπὸ τὸν Πρεσβύτερο Πρόεδρο. Αὐτὸ συνιστᾷ παράβαση καὶ τιμωρεῖται. Ἡ διοίκησις καὶ διαχείρισις τῆς Ἐνορίας εἶναι συλλογική.

2. Τὸ Ἐκκλησιαστικὸ Συμβούλιο ἐπιλαμβάνεται πάσης ὑποθέσεως, ἡ ὁποία ἀφορᾷ στὴν Ἐνορία, ἥτοι στὴν διοίκησιν, διαχείρισιν, ἀξιοποίησιν τῆς περιουσίας αὐτοῦ, στὸν ἐξωραϊσμό, στὸν ἐξοπλισμό, στὴν διακόσμηση κλπ. Οὐδεμία ἀπόφασις τοῦ Ἐκκλη-

σιαστικοῦ Συμβουλίου ἐκτελεῖται ἐὰν δὲν ὑποβληθεῖ προηγουμένως στὴν Ἱερὰ Μητρόπολη καὶ δὲν ἐγκριθεῖ. Δαπάνες οἱ ὁποῖες πραγματοποιοῦνται χωρὶς αὐτὴ τὴν ἔγκριση δὲν εἶναι σύνομες καὶ δὲν καλύπτονται σὲ ἐνδεχόμενο ἔλεγχο.

3. Ἔτι πλέον δὲν καλύπτονται δαπάνες, οἱ ὁποῖες πραγματοποιήθηκαν, χωρὶς τὴν ἀπόφαση τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου, ἀλλὰ μὲ ἀπλὴ πρωτοβουλία ἐνὸς ἢ δύο Συμβούλων, οἱ ὁποῖοι ἀγνόησαν τοὺς ἄλλους. Αὐτὲς οἱ δαπάνες καταλογίζονται τελικὰ σὲ βάρος τῶν διαταξάντων. Ἡ Ἐνορία, ἐπαναλαμβάνω, εἶναι *Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου* καὶ αὐτὸ σημαίνει πῶς ἐφαρμόζονται γιὰ τὴν διαχείριση οἱ διατάξεις τοῦ δημόσιου λογιστικοῦ μὲ ὅλες τὶς αὐστηρὲς συνέπειες.

4. Ἡ ἐκμίσθωση καὶ ἡ πώληση ἀκινήτων τοῦ Ναοῦ πραγματοποιεῖται πάντοτε κατόπιν δημοπρασίας μὲ τὴν ἔγκριση τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου. Δημοπρασία ἐπίσης ἀπαιτεῖται καὶ γιὰ οἷονδήποτε ἄλλο ἔργο τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ, ὅπως ἀνέγερση οἰκοδομῆς, ἐπισκευή, ἀνακαίνιση, ἀγορὰ κλπ. Οἱ πρὸς τὸν Ἱερὸ Ναὸ δωρεές, ἐὰν μὲν πρόκειται γιὰ εἶδη διακοσμήσεως καὶ ἐξοπλισμοῦ αὐτοῦ, ἐγκρίνονται ἀπὸ τὸν Μητροπολίτη, ἐὰν δὲ πρόκειται περὶ ἀκινήτων, ἐγκρίνονται ἀπὸ τὸ Μητροπολιτικὸ Συμβούλιο.

5. Διορισμός, ἀπόλυση καὶ τιμωρία πρὸς Ἱεροψάλτες καὶ Νεωκόρους εἶναι ἀποφάσεις ἄκυρες ἄνευ τῆς ἐγκρίσεως τοῦ Μητροπολίτου. Τὸ Ἐκκλησιαστικὸ Συμβούλιο ἐποπτεύει τὴν ἐκ μέρους τους καλὴ ἄσκηση τῶν καθηκόντων τους καί, ἂν ὑπάρχει σοβαρὸς λόγος, προτείνει στὸν Μητροπολίτη, μὲ Πράξη αὐτοῦ, τὴν λήψη μέτρων.

6. Ἡ Ἐνορία ἔχει, ὅπως ἐκθέσαμε πιὸ πάνω ὠρισμένες οἰκονομικὲς ὑποχρεώσεις πρὸς τρίτους, ἐκτὸς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως ποὺ ἀναφέρθηκε στὶς παραγράφους Δ6 καὶ Δ7, α) ὑπὲρ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας 3%. β) ὑπὲρ τοῦ Τ.Π.Ο.Ε.Κ.Ε. 7%. γ) ὑπὲρ τῆς ἀνεγέρσεως τοῦ Συνοδικοῦ Μεγάρου 0,5%. δ) ὑπὲρ τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος 1%. Οἱ ὑποχρεώσεις αὐτὲς προβλέπονται ἀπὸ τὸν Νόμο καὶ εἶναι ὑποχρεωτικές. Τὰ ποσὰ καταβάλλονται ἐπὶ τῶν πραγματοποιηθέντων ἐσόδων καὶ ἐξοφλοῦνται ἀνὰ τριμηνία.

## Ζ'. ΤΑ ΕΠΙ ΜΕΡΟΥΣ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΣΑΣ

1. Πρώτιστον καθήκον σας εἶναι νὰ συνεργάζεσθε ἁρμονικὰ καὶ ἀγαπητικὰ μεταξύ σας, ἀποβλέποντας στὴν προαγωγὴ τῆς Ἑνορίας σας πνευματικὰ καὶ ὑλικά. Ὅπου ἀπουσιάζει αὐτὴ ἡ συνεργασία, ἐκεῖ βλάπτεται ἡ Ἐκκλησία, σκανδαλίζονται οἱ πιστοὶ καὶ θλίβεται ἡ Ἱερὰ Μητρόπολη, ἡ ὁποία ἀναγκάζεται νὰ ἐπεμβαίνει, πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς τάξεως, τῆς ἀγάπης, τῆς εὐπρέπειας καὶ τῆς ὑπευθυνότητος.

2. Δὲν πρέπει νὰ λησμονεῖτε, ὅτι δὲν διορισθήκατε ἀπλῶς καὶ μόνο γιὰ νὰ εἰσπράττετε ἢ γιὰ νὰ καταμετρεῖτε τὰ χρήματα. Βασικὴ ἀποστολὴ σας εἶναι ἡ ἐξασφάλισιν τῶν ἀναγκαίων προϋποθέσεων γιὰ τὴν καλὴ καὶ ἀποδοτικὴ λειτουργία τῆς Ἑνορίας σας, ὡς κέντρου θείας λατρείας, διδαχῆς τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ καὶ κοινωνικῆς προσφορᾶς στὸν λαὸ μας. Ἐπομένως ἡ Ἑνορία εἶναι κυρίως κέντρο λατρευτικῆς ζωῆς, πνευματικῆς οἰκοδομῆς, ἱεραποστολικῆς καὶ κοινωνικῆς διακονίας καὶ προσφορᾶς. Συγχρόνως εἶναι καὶ κέντρο διοικήσεως. Πρὸς τοῦτο, ἀφοῦ παραστήσετε τοὺς ἑαυτοὺς σας ὑπόδειγμα εὐλάβειας καὶ ἀγάπης πρὸς τὸν Θεὸ καὶ τὴν Ἐκκλησίαν Του πρέπει, σὲ συνεργασία μὲ τὴν Ἱερὰ Μητρόπολιν καὶ τὸν Πρεσβύτερο Πρόεδρό σας, νὰ μελετήσετε τρόπους γιὰ τὴν πνευματικὴ ἀναβάθμισιν τῆς Ἑνορίας σας. Ἐὰν ἡ Ἑνορία δὲν γίνῃ κέντρο τῆς πνευματικῆς ζωῆς σας, πόλος ἑλξεως ὅλων, εἰ δυνατόν, τῶν ἐνοριτῶν, ἐὰν δὲν μοιάζει μὲ τὴν κλῶσσα, ἡ ὁποία συναθροίζει γύρω ἀπὸ αὐτὴ τὰ κλωσσόπουλά της, κατὰ τὸν λόγο τοῦ Κυρίου «ὃν τρόπον ἐπισυνάγει ὄρνις τὰ νοσσία ἑαυτῆς ὑπὸ τὰς πτέρυγας»<sup>18</sup>, ἐὰν σὲ αὐτὴ δὲν βρίσκει καταφύγιον κάθε πιστός, τότε χάνει τὸν λόγο τῆς ὑπάρξεώς της καὶ μεταβάλλεται σὲ μονάδα ἄψυχη καὶ ἀνενέργητη.

3. Γιὰ νὰ γίνουν ὅλα αὐτὰ χρειάζονται οἱ ἀναγκαῖες ὑλικοτεχνικὲς προϋποθέσεις καὶ τὰ μέσα, γιὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῶν ὁποίων ἐσεῖς μεριμνᾶτε. Ἡ φιλότιμη αὐτὴ προσπάθειά σας θὰ ἀποδώσῃ, ὅπως ἀπέδωσε ἕως σήμερον, διότι ὁ λαὸς μας εἶναι εὐλαβής, φιλότιμος καὶ γενναιόδωρος, σέβεται τὴν Ἐκκλησίαν του καὶ συντρέχει μὲ τὸν ὀβολό του τὰ ἔργα τῆς Ἑνορίας του. Τὸ Κράτος δὲν βοηθᾷ τίς Ἑνορίες συστηματικὰ ἐκτὸς ἐκτάκτων περιπτώσεων. Τὰ χρή-

18. Ματθαίου κγ' 37.

ματα τὰ ἀναζητοῦμε ἀπὸ τὸν πιστὸ λαό, ὁ ὁποῖος διαπιστώνοντας, ὅτι γίνονται ἔργα καὶ ὅτι «οἱ χρηματικὲς προσφορὲς τοῦ πιάνουν τόπο» δὲν διστάζει νὰ βοηθεῖ.

4. Ἐπειδὴ θὰ διαχειρισθεῖτε ἱερὰ χρήματα, τὰ ὁποῖα δὲν σᾶς ἀνήκουν, ἐπιβάλλεται νὰ τηρεῖτε μετὰ σχολαστικότητας καὶ εὐταξίας ὅλα τὰ ἀπαραίτητα βιβλία διαχειρίσεως, σφραγισμένα ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Μητροπόλη, καθὼς ἐπίσης καὶ τοὺς ἰσχύοντες διαχειριστικοὺς κανόνες, ὅπως προβλέπονται ἀπὸ τὴν ἐκκλησιαστικὴ καὶ πολιτειακὴ νομοθεσία. Περὶ αὐτῶν διαλαμβάνουν ὁ ὑπ' ἀριθμὸν 8/1979 Κανονισμὸς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἑνοριῶν» (Φ.Ε.Κ. τ. Α' 1/1980) καὶ ἡ ὑπ' ἀριθμὸν 163 (Φ.1/3/827) 18-10-2016 Ἐγκύκλιός μας. Ἡ Ἑνορία εἶναι Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου κατὰ τὴν διάταξη τῆς § 4 τοῦ ἀρθροῦ 1 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» (Φ.Ε.Κ. τ. α' 146). Τοῦτο σημαίνει, ὅτι ἡ διαχείριση τῶν ἐσόδων τῆς Ἑνορίας ὑπάγεται στὶς δεσμεύσεις τοῦ δημόσιου λογιστικοῦ καὶ ἐλέγχεται ἀπὸ δημόσια ὄργανα τόσο τῆς Ἐκκλησίας, ὅσο καὶ τοῦ Κράτους. Ἐὰν γιὰ κάθε δημόσια διαχείριση ἰσχύει ὁ κανόνας «ἡ γυναῖκα τοῦ Καίσαρα δὲν ἀρκεῖ νὰ εἶναι τίμια, ἀλλὰ πρέπει καὶ νὰ φαίνεται ὅτι εἶναι τίμια», στὴν περίπτωσιν τῶν ἐκκλησιαστικῶν διαχειρίσεων αὐτὸ ἰσχύει ἀκόμα περισσότερο. Οἰκονομικὲς καὶ ἄλλες διαχειριστικὲς ἀτασθαλίαι, ἐκτὸς τοῦ ὅτι θὰ σᾶς ἐκθέσουν προσωπικὰ ὅταν γνωσθοῦν, θὰ προξενήσουν βλάβην στὴν ψυχὴ σας καὶ θὰ ζημιώσουν καὶ ὅλη τὴν Ἐκκλησίαν.

Στὴν Ἱερὰ Μητροπόλὴ μας ἔχουμε δώσει κατὰ καιροὺς συγκεκριμέναις ὁδηγίαις εἴτε γιὰ νὰ ὑπενθυμίσουμε τὶς ἰσχύουσες διατάξεις τῆς ἐκκλησιαστικῆς καὶ πολιτειακῆς νομοθεσίας περὶ τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεως τῶν πόρων τῆς Ἑνορίας εἴτε γιὰ νὰ καθιερώσουμε πρόσθετους κανόνες διαχειριστικῆς διαφάνειας, ποὺ ἀναφέρονται στὴν ὑπ' ἀριθμὸν 204 (Φ.1/3/689) 25.09.2019 Ἐγκύκλιό μας, ἀντίγραφο τῆς ὁποίας ἐπισυνάπτεται στὴν παρούσα.

5. Καθῆκον ἔχετε νὰ περιφρουρεῖτε τὴν ἀκίνητη καὶ κινητὴ περιουσία τοῦ Ναοῦ σας. Αὐτὸ εἶναι ἔργο ἱερό, διότι καὶ ἡ περιουσία, τὴν ὁποία τυχὸν ἔχει ὁ Ἱερὸς Ναός σας εἶναι ἱερά. Τὴν ἀφιέρωσαν σὲ αὐτὸν ἄνθρωποι εὐσεβεῖς μὲ δωρεὰς καὶ ἀφιερώσεις. Ἐὰν γιὰ τὴν δική σας περιουσία ἀγρυπνεῖτε μία φορὰ, γιὰ τὴν περιου-

σία τῆς Ἑνορίας σας ὀφείλετε νὰ γρηγορεῖτε ἑκατὸ φορές. Μὲ τὴν ἀξιοποίηση τῆς περιουσίας θὰ αὐξήσετε τοὺς πόρους τῆς Ἑνορίας σας καὶ θὰ δώσετε σὲ αὐτὴ τὴν δυνατότητα νὰ ἐπιτελέσει καὶ πρόσθετη διακονία χρήσιμη γιὰ τοὺς Ἑνορίτες. Ἡ δὲ εὐθύνη σας ἔναντι τοῦ Θεοῦ εἶναι μεγάλη γιὰ κάθε θεληματικὴ ἢ ἀπὸ ἀμέλεια ζημία στὴν Ἑνορία σας, ἀπὸ πράξεις ἢ παραλείψεις ἀστόχων ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ.

6. Ἡ Ἱερὰ Μητρόπολη εἶναι στὴν διάθεσή σας γιὰ νὰ σᾶς διευκολύνει σὲ κάθε δυσκολία σας καὶ σὲ κάθε πρόβλημά σας.

7. Ἡ ἀπόκρυψη ἐσόδων τῆς Ἑνορίας σας, πρὸς ἀποφυγὴν καταβολῆς τῶν νομίμων ὑποχρεώσεων της καὶ ἡ τήρηση ἀνεπισήμου αὐθαιρέτου Ταμείου, εἶναι πράξη παράνομος καὶ δημιουργεῖ ἀταξία στὴν διαχείριση. Ἐπειδὴ δὲ ἡ εὐθύνη γιὰ τὴν διαχείριση δὲν βαρύνει μόνο τὸν Ταμία, ἀλλὰ εἶναι συλλογική, καλὸ εἶναι νὰ γνωρίζετε, ὅτι εἴσθε ὅλοι συνυπεύθυνοι καὶ ὀφείλετε «εἰς ὁλόκληρον» κάθε ποσὸ καταλογιστέο, σὲ περίπτωσιν καταγγελίας καὶ ἐλέγχου, ὃ ὁποῖος θὰ διενεργηθεῖ καὶ θὰ διαπιστώσει οἰαδήποτε διαχειριστικὴ ἀταξία. Γιὰ τοῦτο φροντίστε νὰ τηροῦνται οἱ νόμοι, οὕτως ὥστε νὰ μὴν παραστεῖ ποτὲ ἀνάγκη νὰ κληθεῖτε νὰ δώσετε λόγο γιὰ πράξεις ἢ παραλείψεις σας γιὰ τὴν διαχείριση.

8. Ἡ ἀποσφράγιση τῶν κυτίων καὶ ἡ καταμέτρηση τῶν χρημάτων τοῦ παγκαρίου πρέπει νὰ γίνεται τακτικά, τοῦλάχιστον μία φορὰ τὴν ἐβδομάδα, καὶ τοῦτο ἐπειδὴ ὁ κίνδυνος διαρρήξεως καὶ κλοπῆς τῶν χρημάτων ἔχει γίνει τὸν τελευταῖο καιρὸ πολὺ αἰσθητός. Ἡ ὅλη διαδικασία τοῦ ἀνοίγματος καὶ τῆς καταμετρήσεως πρέπει νὰ πραγματοποιεῖται ἐπὶ παρουσία ὅλων καὶ ὄχι μόνο τοῦ Ταμίας, ἢ πάντως ἐν γνώσει ὅλων. Τὰ κυτία πρέπει νὰ ἔχουν τρία κλειδιά ἢ καὶ περισσότερα. Ἀνὰ ἓνα κρατοῦν ὁ Πρεσβύτερος Πρόεδρος, ὁ Ταμίας καὶ τὰ λοιπὰ οἱ Σύμβουλοι. Δὲν ἐπιτρέπεται ἓνα πρόσωπο νὰ κατέχει τὰ κλειδιά τῶν ἄλλων, οὕτως ὥστε νὰ δύναται μόνο του νὰ ἀνοίξει τὰ κυτία, οὔτε καὶ δύο δὲν ἐπιτρέπεται νὰ κρατᾷ. Δὲν εἶναι θέμα ἐμπιστοσύνης, εἶναι θέμα τάξεως καὶ ἐντυπώσεων. Ἀρκετοὶ στὸ παρελθὸν μετανόησαν πικρῶς, διότι δὲν τήρησαν τὴν ὁδηγία αὐτή. Τὴν διαδικασία αὐτὴ ἔχω συστήσει, ἀπὸ τῆς ἐγκαταστάσεώς μου στὴν Ἱερὰ Μητρόπολη, μὲ τὰ ὑπ' ἀριθμὸν

Φ.1/4/553/30.7.2001, Φ.1/4/8/4.1.2002, Φ.1/4/648/15.6.2007 καὶ Φ.1/4/1238/11.11.2010 Ἐγκύκλια Σημειώματά μου.

9. Μετὰ ἀπὸ κάθε καταμέτρηση συντάσσεται Πρακτικὸ καὶ ὑπογράφεται ἀπὸ ὅλους τοὺς Συμβούλους καὶ τὸν Πρεσβύτερο Πρόεδρο. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ γιὰ τὸ προϊὸν περιφορᾶς δίσκου, κατόπιν ἐντολῆς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως γιὰ ὠρισμένο σκοπὸ. Ἡ καταμέτρηση τῶν δίσκων δὲν πρέπει νὰ πραγματοποιεῖται διαρκούσης τῆς θείας Λειτουργίας, ἀλλὰ στὸ τέλος, οὕτως ὥστε ὁ θόρυβος τῶν κερμάτων νὰ μὴν ἐνοχλεῖ οὔτε νὰ σκανδαλίζει τοὺς προσευχομένους πιστοὺς.

10. Ὁ δίσκος, ἐντὸς τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ κατὰ τὶς λατρευτικὲς συνάξεις, περιφέρεται ἀπὸ πρόσωπα σεβαστὰ καὶ γνωστὰ στὴν Ἐνορία εἴτε ἀπὸ τοὺς Ἐκκλησιαστικοὺς Συμβούλους εἴτε ἀπὸ τὶς κυρίες τῆς φιλανθρωπίας ἐν συνεννοήσει μὲ τοὺς ἱερουργοῦντες Πρεσβυτέρους.

11. Τὰ χρήματα τῶν δισκοφοριῶν κατατίθενται στὴν Ἱερὰ Μητρόπολη μὲ τὸ Πρακτικὸ καταμετρήσεώς τους καὶ ἐκδίδεται ἡ σχετικὴ ἀπόδειξη.

12. Ἡ εὐταξία ἐντὸς τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ κατὰ τὶς λατρευτικὲς συνάξεις εἶναι βασικὸ καθῆκον τῶν Συμβούλων. Στὸ σημεῖο αὐτὸ πρέπει νὰ γνωρίζετε, ὅτι ἡ τάξη ἐντὸς τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ δὲν ἐπιβάλλεται μὲ φωνὲς καὶ ἐκνευρισμούς, ἀλλὰ μὲ εὐπρέπεια καὶ σεμνότητα καθὼς καὶ μὲ ὕφος μειλίχιο καὶ ἥπιο, δεικνῦον καὶ αὐτὸ εὐλάβεια καὶ σεβασμὸ πρὸς τὴν ἱερότητα τοῦ χώρου.

## Η' ΑΛΛΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ

1. Ἡ μέριμνα γιὰ τὴν αὐξηση τῶν ἐσόδων τῆς Ἐνορίας πρέπει νὰ σᾶς διακατέχει. Αὐξηση τῶν ἐσόδων σημαίνει αὐξηση τῶν δυνατοτήτων προσφορᾶς τῆς Ἐνορίας πρὸς τὸν πιστὸ λαό, τὴν νεολαία, τὴν κοινωνία.

2. Ἡ διαφύλαξη τῶν ἱερῶν εἰκόνων καὶ κειμηλίων εἶναι ἐπίσης ὑποχρέωσή σας. Σὲ πολλοὺς Ἱεροὺς Ναοὺς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας ὑπάρχουν ἱερές εἰκόνες καὶ κειμήλια μεγάλης καλλιτεχνικῆς, ἱστορικῆς καὶ πνευματικῆς ἀξίας. Αὐτὰ πρέπει νὰ φυλάσσονται σὲ ἀσφαλές μέρος. Ὅλες οἱ ἱερές εἰκόνες καὶ τὰ κειμήλια πρέπει νὰ καταγραφοῦν σὲ εἰδικὸ Βιβλίο Κειμηλίων, τὸ ὁποῖο θὰ παραμένει στὸν Ναό.

3. Περισσότερες λεπτομέρειες γιὰ τὰ καθήκοντα καὶ δικαιώματά σας περιλαμβάνονται στὸν Νόμο 590/77 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» (Φ.Ε.Κ. τ. Α' 146) καὶ στὸν Κανονισμὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ὑπ' ἀριθμ. 8/1979 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐνοριῶν» (Φ.Ε.Κ. τ. Α' 1/1980), ἀντίγραφο τοῦ ὁποῖου ἀποστέλλουμε μὲ τὴν παρούσα.

4. Οἱ Ἑρανικὲς Ἐπιτροπές, οἱ ὁποῖες ὑπάρχουν σὲ πολλοὺς Ἱεροὺς Ναοὺς, ἀποσκοποῦν στὴν συλλογὴ χρημάτων γιὰ συγκεκριμένα ἔργα ἢ ἔργο. Τὴν διάθεση ὅμως τῶν χρημάτων ἀποφασίζει τὸ Ἐκκλησιαστικὸ Συμβούλιο. Δὲν ἐπιτρέπεται ὑποκατάσταση τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου στὶς ἀρμοδιότητες αὐτοῦ ἀπὸ τὴν Ἑρανικὴ Ἐπιτροπὴ. Γιὰ αὐτὰ διαλαμβάνει ἡ ὑπ' ἀριθμὸν 38 (Φ.1/3/1274) 2-11-2004 Ἐγκύκλιός μου.

5. Τέλος, πρέπει νὰ γνωρίζετε, ὅτι γιὰ τὶς χρηματικὲς δωρεὲς ἰσχύουν ὅσα προβλέπει ὁ φορολογικὸς Νόμος 3842/22.4.2010 (Φ.Ε.Κ. 58 τ. Α' 23.4.2010). Συγκεκριμένως οἱ δωρεὲς γιὰ νὰ ἐκπέσουν ἀπὸ τὸ φορολογητέο εἰσόδημα τοῦ δωρητοῦ πρέπει νὰ κατατίθενται σὲ τραπεζικὸ λογαριασμὸ τοῦ Ν. Π. καὶ φορολογοῦνται μὲ ποσοστὸ 0,5% τὰ εἰσοδήματα τῶν Ν.Π.Δ.Δ. Ὁ φόρος αὐτὸς θὰ καταβληθεῖ ἀπὸ τὸ Ν. Π. στὴν ἀρμοδία ΔΟΥ τὸ ἐπόμενο ἔτος.

Ἀγαπητοί μου συνεργάτες,

Ἐγγραφα αὐτὰ μὲ κάθε δυνατὴ συντομία γιὰ νὰ σᾶς ἐνημερώσω ἐπαρκῶς, οὕτως ὥστε νὰ γνωρίζετε πῶς πρέπει νὰ προσφέρετε

τὶς ὑπηρεσίες σας στὴν Ἐκκλησία. Ὁ ἀπόστολος Παῦλος γράφει, ὅτι οὐδεὶς ἐργαζόμενος ἀμείβεται καὶ οὐδεὶς ἀγωνιζόμενος στεφανοῦται «*ἀν μὴ νομίμως ἀθλήσῃ*»<sup>19</sup>. Κατὰ συνέπεια ἐπιβάλλεται ὅλα νὰ γίνονται ἐντὸς τῆς Ἐκκλησίας «*κατὰ τάξιν*» καὶ «*εὐσχημόνως*»<sup>20</sup>, γιὰ νὰ ἔχουν τὴν εὐλογία τοῦ Θεοῦ. Ἐπιθυμῶ καὶ πάλιν νὰ ὑπογραμμίσω καὶ νὰ παρακαλέσω ὅλοι νὰ θεωρεῖτε τὴν Ἱερὰ Μητρόπολη ὅτι εἶναι φιλόστοργη Μητέρα σας. Ἡ Ἱερὰ Μητρόπολη εἶναι ἡ προστασία σας καὶ ἡ καταφυγή σας. Αὐτὴ θὰ ἐπιληφθεῖ τῶν προβλημάτων τῆς Ἑνορίας σας γιὰ νὰ τὰ ἐπιλύσει. Αὐτὴ θὰ σᾶς ὑποδείξει τρόπους νὰ ἀντιμετωπίσετε καλῶς μία δυσκολία σας. Αὐτὴ θὰ σᾶς προστατεύσει ἀπὸ τὶς ποικίλες ἐπιβουλές μὲ τὸ κύρος, τὸ ὁποῖο διαθέτει. Αὐτὴ θὰ σᾶς ἐμπνεύσει στοὺς προσανατολισμοὺς τῆς ἐνοριακῆς διακονίας σας καὶ θὰ σᾶς καθοδηγήσει ὀρθά.

Δὲν πρέπει νὰ διαφεύγει τῆς προσοχῆς σας ποτὲ ἡ μεγάλη ἀλήθεια, ὅτι ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἐνιαία. Τὸ ὅτι εἶστε Σύμβουλοι μιᾶς συγκεκριμένης Ἑνορίας καὶ ἔχετε ταχθεῖ νὰ ἐνδιαφέρεσθε γιὰ τὴν παντοειδῆ προαγωγή της, τοῦτο δὲν σημαίνει ὅτι δικαιοῦσθε νὰ ἀδιαφορεῖτε γιὰ τὶς ἀνάγκες τῆς ὅλης Τοπικῆς Ἐκκλησίας μας, τῆς ὁποίας ἀποτελεῖτε ἓνα μέλος. Ἡ Ἱερὰ Μητρόπολη συντονίζει τὶς προσπάθειες ὅλων καὶ ἐπιβάλλεται νὰ ἔχει τὰ μέσα γιὰ νὰ ἀσκεῖ τὸ εὐεργετικὸ ἔργο της. Ἡ ἐμβέλεια τοῦ κύρους καὶ τῆς ἀξιοπιστίας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως εἶναι μεγάλη καὶ καλύπτει καὶ ἐσᾶς. Καθημερινὰ δίνει τὴν μαρτυρία της στὴν κοινωνία, σὲ ὅλα τὰ ἐπίπεδα, ὀφειλομένη καὶ στὴν οἰκονομικὴ κάλυψη τῶν Ἑνοριῶν. Βοηθεῖστε μας, λοιπόν, νὰ συνεχίσουμε τὴν προσπάθειά μας, ἡ ὁποία ἐὰν σταματήσει ἢ κατὰ κάποιον τρόπο περιορισθεῖ, τοῦτο θὰ εἶναι ἐπιβλαβὲς γιὰ ὅλες τὶς Ἑνορίες. Ὅταν ἡ Ἱερὰ Μητρόπολη εἶναι καλῶς ὀργανωμένη, ὅταν μάχεται, ὅταν δραστηριοποιεῖται, ὅταν συντονίζει, ὅταν κινεῖται, ὅταν ζεῖ καὶ ἀγωνίζεται, τότε καὶ ὅλη ἡ Ἐκκλησία προβάλλεται.

Εὐχομαι σὲ ὅλους νὰ ἔχετε τὴν εὐλογία καὶ τὴν δύναμη τοῦ Θεοῦ, οὕτως ὥστε νὰ ἐπιτελέσετε εὐσυνείδητα τὸ ἔργο τὸ ὁποῖο σᾶς ἀνατέθηκε. Ὁ Κύριος ὁ Ὅποῖος σᾶς καλεῖ νὰ Τὸν διακονήσετε, νὰ σᾶς ἐνισχύει καὶ νὰ σᾶς στηρίζει στὴν ἱερὰ διακονία σας καὶ νὰ

19. Τιμοθέου Β' β' 5.

20. Πρὸς Κορινθίους Α' ιδ' 40.

σᾶς χαρίζει τὴν ἀγαθὴ μαρτυρία τῆς συνειδήσεώς σας, ὅτι ἐπιτελεῖτε αὐτὴ ἄψογα. Μὴ λησμονήσετε οὔτε γιὰ μία στιγμή, ὅτι κληθήκατε νὰ ἐπιτελέσετε ἔργο ἱερὸ καὶ γιὰ τοῦτο νὰ γνωρίζετε ὅτι, κάθε τι τὸ ὁποῖο προσφέρετε στὴν Ἐκκλησία, ὁ Θεὸς θὰ σᾶς τὸ ἀνταποδώσει ἑκατονταπλάσια, ἐφ' ὅσον τὸ προσφέρετε ὁλόθυμα, κάθε δὲ τυχὸν ἀμέλειά σας θὰ ἔχει βαρεῖες συνέπειες γιὰ τὴν ψυχὴ σας.

Γιὰ νὰ ἐνημερωθεῖτε καὶ νὰ βοηθηθεῖτε στὴν ἐπιτέλεση τῆς διακονίας σας ἀποστέλλουμε συνημμένως α) ἀντίτυπο τοῦ «Ἐγκολπίου τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ἐπιτρόπου» ποὺ περιλαμβάνει ἐκτὸς ἀπὸ αὐτὰ ποὺ σᾶς ἀνέφερα καὶ πολλὲς ἄλλες πληροφορίες γιὰ τὰ καθήκοντά σας καὶ β) τὸ τμῆμα τῆς πρὸς τοὺς Ἐφημερίους ὑπ' ἀριθμὸν 204 (Φ.1/3/689) 25/09/2019 ποιμαντορικῆς Ἐγκυκλίου μας ποὺ ἀναφέρεται στὴν συνεργασία σας μαζί τους.

Ἀγαπητοὶ συνεργάτες

«Ὁ Θεὸς τῆς εἰρήνης καταρτίσαι ὑμᾶς ἐν παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ εἰς τὸ ποιῆσαι τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιῶν ἐν ὑμῖν τὸ εὐάρεστον ἐνώπιον αὐτοῦ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ»

Μετὰ πατρικῶν εὐχῶν καὶ τιμῆς.

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

*† Ο Καίσαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμντοῦ Δανιήλ.*

Κοινοποιήσις:

Πρὸς τοὺς Πανοσι(ολογι)ωτάτους καὶ Αἰδεσιμ(ολογι)ωτάτους Ἐφημερίους τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας.